

Tá»± do tã-n ngÆ°á»jng, tã'n giãjo trong phãjíp luá°-t nÆ°á»»c CHXHCN Viá»†t Nam

ã»ng gã»p cá»§a Nguyá»...n Khá»c Huy
22/02/2017

Tĩ do tín ng°áng, tôn giáo
trong pháp lu-t n°Úc CHXHCN ViÇt Nam

* Nguyễn

Kh̄c Huy

Ngày 18/11/2016

QuNc hÙi khóa XIV, kó híp thê hai ã thông qua Lu-t Tín ng°áng, tôn giáo, Lu-t có 09 ch°jng, 68 íÁu và s½ có hiÇu lĩc thi hành tẽ ngày 01/01/2018. Nhân dËp này tác gi£ muNn cùng bjn Íc nhìn lji vÁ quyÁn tĩ do tín ng°áng tôn giáo °ác quy Ënh trong pháp lu-t n°Úc CHXHCN ViÇt Nam ã kh³ng Ënh chính sách úng ãn và nh¶t quán cça Nhà n°Úc ViÇt Nam vÁ tín ng°áng, tôn giáo.

Sau ngày 30/4/1975, ã ãt n°Úc ta ã hoàn toàn Ûc

l-p và ang vĩng b°Úc tiçn lên CNXH, ã b£o £m quyÁn tĩ do tín ng°áng cça nhân dân, trên c; sß Hiçn pháp 1959 và S̄c IÇnh sN̄ 234/SL ngày 14/6/1955 vÁ v¶n ã tôn giáo, ngày 11/11/1977 HÙi Ông Chính phç ã ban hành NghË quyçt sN̄ 297-CP vÁ mÙt sN̄ chính sách Ñi vÙi tôn giáo, NghË quyçt gÓM 05 nguyên t̄c chung và 06 chính sách cả thã, kh³ng Ënh:

ã

- Chính phç b£o £m quyÁn tĩ do tín ng°áng và quyÁn tĩ do không tín ng°áng cça nhân dân.

- Các nhà tu hành và tín Ó các tôn giáo Áu °ác h°Bng míi quyÁn lãi và ph£i làm míi ngh)a và cça ng°Ýi công dân.

- Các tôn giáo và míi công dân theo jo ho-c không theo jo Áu bình ãng tr°Úc pháp lu-t.

- Các tôn giáo ph£i tuân theo Hiçn pháp, pháp lu-t và chç tr°jng, chính sách, thã IÇ cça Nhà n°Úc trong míi l)nh vĩc hojt Ùng cça mình.

- Tín Ó và nhà tu hành °ác hojt Ùng tôn giáo bình th°Ýng ß nhĩng nji thÝ cúng, nh°ng ph£i tôn trĩng pháp lu-t cça Nhà n°Úc, không gây trß ngji cho viÇc giĩ gìn tr-t tĩ trË an, cho s£n xu¶t và sinh hojt bình th°Ýng cça tín Ó.

- Mxi công dân °ác tĩ do tham gia ho-c không tham gia các hojt Ùng tôn giáo, không ai có quyÁn c°áng ép ng°Ýi khác ph£i tham gia ho-c không °ác tham gia các hojt Ùng ó.

- Những nhà tu hành và nhĩng ng°Ýi chuyên hojt Ùng tôn giáo °ác tĩ do gi£ng jo tji nji thÝ cúng và trong các c; quan tôn giáo

- Các tôn giáo °ác mß tr°Ýng lÙp ào tjo nhĩng ng°Ýi chuyên hojt Ùng tôn giáo cça mình.

- ViÇc thuyên chuyãnh nhĩng ng°Ýi chuyên hojt Ùng tôn giáo tẽ nji này çn nji khác ph£i °ác sñ ch¶p thu-n tr°Úc cça æy ban nhân dân nji çn.

- ViÇc phong chéc, bÕ nhiÇm nhĩng ng°Ýi chuyên hojt Ùng tôn giáo (kã c£ nhĩng ng°Ýi do tín Ó b£u ra) ph£i °ác chính quyÁn ch¶p thu-n tr°Úc.

- Nhĩng nji thÝ cúng cça các tôn giáo °ác Nhà n°Úc b£o hÙ;

-Nhĩng nji thÝ cúng ã bĩ không tẽ lâu không có ng°Ýi tu hành ho-c ng°Ýi chuyên trách, không có nhân dân çn lã báii thì æy ban nhân dân c¶p c; sß có trách nhiÇm qu£n lý, khi c£n thiçt có thã m°ãnh làm tr°Ýng hĩc, nji hÙi híp v.& nh°ng ph£i giĩ gìn chu áo, không °ác dùng vào nhĩng viÇc xúc phĩm çn tình c£m và tín ng°áng cça nhân dân; nhĩng nji thÝ cúng quá h° hĩng chính quyÁn muNn dá i thì ph£i °ác nhân dân Ông tình và æy ban nhân dân c¶p trên Ông ý.

- Các tổ chức tôn giáo ho-c ng°Yi hojt Ùng tôn giáo trong n°Úc muñn quan hç vÙi các tổ chức khác, ho-c vÙi ng°Yi n°Úc ngoài thì phải tuân theo những quy Ònh cça Nhà n°Úc vÁ quan hç vÙi ng°Yi n°Úc ngoài.

- Các tổ chức tôn giáo òac xuýt bñn những tài liçu tôn giáo và sñn xuýt những Ó thÝ cúng nh°ng phải tuân theo chç Ù chung cça Nhà n°Úc.

- Các hojt Ùng kinh tç, v n hóa, giáo dác, xã hÙi cça tôn giáo phải tuân theo quy Ònh cça pháp lu-t.

- Những k» lái dång tôn giáo Á phá hoji nÁn Ùc l-p cça Tổ quñc, chñng lji chç Ùc xã hÙi chç ngh)a, phá hoji khñi oàn kçt toàn dân, ng n cñn tín Ó làm ngh)a và công dân, chñng lji các chính sách và pháp lu-t cça Nhà n°Úc s½ bñ pháp lu-t nghiêm trñ.

Trong những n m Ñu ýt n°Úc vòa thñng nhýt, m-c dù còn rýt nhiáu khó kh n khi vòa kçt thúc chiçn tranh, cñ n°Úc t-p trung cho viçc bñ vç Ùc l-p chç quyán, Ôn Ònh chính trñ và phát trián kinh tç xã hÙi, Nhà n°Úc v«n quan tâm çn viçc thñc hiçn chính sách tôn giáo, bñ Òm quyán tñ do vÁ tín ng°áng cho nhân dân. NÙi dung c; bñn cça Nghñ quyçt ã thÁ chç tinh thñn iáu 26 Hiçn pháp 1959 vÁ quyán tñ do tín ng°áng, theo ho-c không theo mùt tôn giáo nào và quyán hojt Ùng tôn giáo trong khuôn khõ pháp lu-t cça Nhà n°Úc.

B°Úc vào thÝi kó Òi mÙi, cùng vÙi sñ Òi mÙi toàn diçn cça ýt n°Úc trong các l)nh vñc kinh tç, xã hÙi, chính sách tôn giáo và quyán tñ do tín ng°áng, tôn giáo cing òac quan tâm Òi mÙi, thÁ hiçn qua Nghñ Ònh sñ 69/H BT ngày 21/3/1991 cça HÙi Óng BÙ tr°ng quy Ònh vÁ các hojt Ùng tôn giáo, Nghñ Ònh có 03 ch°ng, 28 iáu, trong ó có 05 iáu quy Ònh chung và 20 iáu quy Ònh cả thÁ vÁ hojt Ùng tôn giáo. Nghñ Ònh nêu những quy Ònh chung mang tính nguyên tç vÁ quyán tñ do tín ng°áng cça công dân nh° sau:

- Nhà n°Úc bñ Òm quyán tñ do tín ng°áng và quyán tñ do không tín ng°áng cça công dân; nghiêm cçm sñ phân biçt Ñi xí vì lý do tôn giáo ho-c tín ng°áng.

-Á Mlí công dân theo tôn giáo ho-c không theo tôn giáo Áu bình ãng tr°Úc pháp lu-t; òac h°ng mlí quyán công dân và có trách nhiçm thñc hiçn mlí ngh)a và công dân.

-Á Các hojt Ùng tôn giáo phải tuân theo Hiçn pháp và Lu-t pháp cça Nhà n°Úc CÙng hoà xã hÙi chç ngh)a Viçt Nam.

-Á Những hojt Ùng tôn giáo vì lãi ích chính áng và hấp pháp cça tín Ó òac bñ Òm. Những hojt Ùng tôn giáo vì lãi ích cça Tổ quñc và nhân dân òac khuyçn khích.

- Mlí công dân có quyán tñ do theo ho-c không theo mùt tôn giáo, tñ bñ ho-c thay Òi tôn giáo. Mlí hành vi vi phjì quyán tñ do ó Áu bñ xí lý theo pháp lu-t.

-Á Tín Ó có quyán thñc hiçn các hojt Ùng tôn giáo không trái vÙi chç tr°ng chính sách và lu-t pháp cça Nhà n°Úc; có quyán tçn hành các nghi thçc thÝ cúng, cçu nguyçn tç gia ình và tham gia các hojt Ùng tôn giáo tçi nçi thÝ tñ. Không òac truyán bá mê tín dñ oan, không cñn trñ viçc lao Ùng sñn xuýt, híc t-p và thi hành ngh)a và công dân.

-Á Mlí hojt Ùng mê tín dñ oan bñ bài trñ. Mlí hành vi lái dång tôn giáo Á phá hoji nÁn Ùc l-p dân tÙc, chñng lji Nhà n°Úc CÙng hoà xã hÙi chç ngh)a Viçt Nam, phá hoji chính sách oàn kçt toàn dân, làm hç çn nÁn v n hoá lãnh mçnh cça dân tÙc, ng n cñn tín Ó làm ngh)a và công dân Áu bñ xí lý theo pháp lu-t.

Ngoài những quy Ònh cả thÁ vÁ hojt Ùng tôn giáo, hojt Ùng xã hÙi, hojt Ùng quñc tç cça tổ chức, cá nhân tôn giáo v«n òac bñ Òm nh° quy Ònh cça Nghñ quyçt 297-CP, tñ thñc tç nhu cçu tín ng°áng cça nhân dân, Nghñ Ònh còn quy Ònh những tr°ng hấp -c biçt nh°: ðÁ các khu vñc dân c° ã Ôn Ònh và vùng kinh tç mÙi, nçu các tín Ó có nhu cçu xin xây ðng nçi thÝ tñ thì phải xin phép U÷ ban Nhân dân tñnh ho-c cçp hành chính t°ng òng xem xét, quyçt Ònh.

Nghñ Ònh sñ 69/H BT cça HÙi Óng BÙ tr°ng (nay là Chính phç) quy Ònh vÁ các hojt Ùng tôn giáo là v n bñn quy phjì pháp lu-t Ñu tiên vÁ tín ng°áng, tôn giáo trong thÝi kó Òi mÙi, Nghñ Ònh ã quy Ònh rõ hçn quyán và ngh)a và công dân trong l)nh vñc tín ng°áng, tñng b°Úc áp éng và bñ Òm quyán tñ do tín ng°áng, tôn giáo cça công dân.

ThÁ chç iáu 70 Hiçn pháp n m 1992 vÁ quyán tñ do tín ng°áng, tôn giáo cça công dân, ngày 19/4/1999, Chính phç ban hành Nghñ Ònh sñ 26/1999/N -CP vÁ các hojt Ùng tôn giáo thay thç Nghñ Ònh sñ 69/H BT cça HÙi Óng

BÙ tr°ng. NghỄ Ęnh có 03 ch°ng, 29 iÁu, trong ó có 05 iÁu quy Ęnh chung, 21 iÁu quy Ęnh cả thÁ vÁ hojt Ùng tôn giáo. VÁ nguyên t°c, c; bĚn NghỄ Ęnh 26 giĩ nguyên nhĩng quy Ęnh vÁ quyÁn tĩ do tín ng°áng nh° quy Ęnh c¸a NghỄ Ęnh 69/H BT, chÉ thay Ōi cách diÁn ĩt và bŌ sung mÚt sŊ nŪi dung. Ngoài nhĩng quy Ęnh vÁ quyÁn c¸a công dân, c¸a tŌ chÉc tôn giáo nh° các v n bĚn pháp lu-t tr°Úc, NghỄ Ęnh ĩ quy Ęnh vÁ quyÁn °ác hojt Ùng hăp pháp và °ác pháp lu-t bĚo hŪ c¸a các tŌ chÉc tôn giáo có tôn chÉ, mắ ích, °Ýng h°Ùng hành ĩo, c; c¸u tŌ chÉc phù hăp vŪi pháp lu-t, cả thÁ:

-TŌ chÉc tôn giáo có tôn chÉ, mắ ích, °Ýng h°Ùng hành ĩo, c; c¸u tŌ chÉc phù hăp vŪi pháp lu-t và °ác Thç t°Ùng Chính phç cho phép hojt Ùng thì °ác pháp lu-t bĚo hŪ.

Ả Ả Ả Ả Ả Ả Ả Ả Ả

Ngày 18/6/2004, æy ban Th°Ýng và QuŊc hŪi khóa XI ĩ ban hành Pháp IÇnh Tín ng°áng, tôn giáo sŊ 21/2004/PL-UBTVQH11, Pháp IÇnh có hiÇu lĩc thi hành tē ngày 15/11/2004. Pháp IÇnh có 6 ch°ng, 41 iÁu, trong ó có 08 iÁu vÁ nguyên t°c và 29 iÁu quy Ęnh cả thÁ vÁ hojt Ùng tín ng°áng, hojt Ùng tôn giáo. ây là v n bĚn pháp lu-t őu tiên vÁ tín ng°áng, tôn giáo do UBTVQH ban hành, là d¸u mŊc quan trĩng trong quá trình hoàn thiÇn pháp lu-t vÁ tín ng°áng, tôn giáo trong thÝi kó Ōi mŪi. NŪi dung c¸a Pháp IÇnh ĩ kh³ng Ęnh tính nh¸t quán c¸a Nhà n°Úc CHXHCN ViÇt Nam trong viÇc thĩc thi quyÁn tĩ do tín ng°áng, tôn giáo c¸a công dân. Pháp IÇnh quy Ęnh cả thÁ h;ĩn vÁ các quyÁn c¸a ng°Ýi có tín ng°áng, tín Ō, chÉc s°c, nhà tu hành các tôn giáo trong hojt Ùng tín ng°áng, tôn giáo và trách nhiÇm c¸a c; quan nhà n°Úc, M-t tr-n TŌ quŊc và các tŌ chÉc thành viên trong viÇc xây dĩng và thĩc hiÇn, giám sát thĩc hiÇn pháp lu-t vÁ tín ng°áng, tôn giáo, cả thÁ mÚt sŊ nŪi dung nh°:

-Công dân có quyÁn tĩ do tín ng°áng, tôn giáo, theo ho-c không theo mÚt tôn giáo nào.

-Nhà n°Úc bĚo Ěm quyÁn tĩ do tín ng°áng, tôn giáo c¸a công dân. Không ai °ác xâm ph;ĩm quyÁn tĩ do ¸y. Các tôn giáo Áu bình ³ng tr°Úc pháp lu-t.

-Công dân có tín ng°áng, tôn giáo ho-c không có tín ng°áng, tôn giáo cing nh° công dân có tín ng°áng, tôn giáo khác nhau phĚi tôn trĩng l«n nhau.

-ChÉc s°c, nhà tu hành và công dân có tín ng°áng, tôn giáo °ác h°ng mĩi quyÁn công dân và có trách nhiÇm thĩc hiÇn ngh)a vÁ công dân.

-ChÉc s°c, nhà tu hành có trách nhiÇm th°Ýng xuyên giáo dăc cho tín Ō lòng yêu n°Úc, thĩc hiÇn quyÁn, ngh)a vÁ công dân và ý thÉc ch¸p hành pháp lu-t.

-Ng°Ýi có tín ng°áng, tín Ō °ác tĩ do bày tĩ ěc tin, thĩc hành các nghi thÉc thÝ cúng, c¸u nguyÇn và tham gia các hình thÉc sinh hojt, phăc và IÁ hŪi, IÁ nghi tôn giáo và hĩc t-p giáo lý tôn giáo mà mình tin theo.

-Trong hojt Ùng tín ng°áng, tôn giáo, ng°Ýi có tín ng°áng, tín Ō có trách nhiÇm tôn trĩng quyÁn tĩ do tín ng°áng, tôn giáo và quyÁn tĩ do không tín ng°áng, tôn giáo c¸a ng°Ýi khác; thĩc hiÇn quyÁn tĩ do tín ng°áng, tôn giáo không cĚn trĩ viÇc thĩc hiÇn quyÁn và ngh)a vÁ công dân; hojt Ùng tín ng°áng, tôn giáo theo úng quy Ęnh c¸a pháp lu-t.

-Nhà n°Úc bĚo Ěm quyÁn hojt Ùng tín ng°áng, hojt Ùng tôn giáo theo quy Ęnh c¸a pháp lu-t; chÉc s°c, nhà tu hành °ác thĩc hiÇn IÁ nghi tôn giáo trong ph;ĩm vi phả trách, °ác giĚng ĩo, truyÁn ĩo t;ĩ các c; sĚ tôn giáo.

-c biÇt, Pháp IÇnh ĩ cả thÁ hóa các iÁu kiÇn Ả mÚt tŌ chÉc °ác công nh-n là tŌ chÉc tôn giáo; quy Ęnh thông thoáng h;ĩn các v n bĚn tr°Úc vÁ mÚt sŊ hojt Ùng tôn giáo, coi ó là công viÇc nŪi bŪ c¸a tŌ chÉc tôn giáo Ả giĚm bŪt thç tác hành chính, t;ĩ iÁu kiÇn thu-n lăĩ cho hojt Ùng tôn giáo c¸a tŌ chÉc, cá nhân tôn giáo nh° viÇc ĩ tu, viÇc phong chÉc, phong phŌm, thuyĚn chuyÁn chÉc s°c, nhà tu hành&

Ngày 18/11/2016, QuŊc hŪi khóa XIV, kó hĩp thÉ hai ĩ thông qua Lu-t Tín ng°áng, tôn giáo, Lu-t s½ có hiÇu lĩc thi hành tē ngày 01/01/2018. Lu-t Tín ng°áng, tôn giáo có 09 ch°ng, 68 iÁu, trong ó có mÚt ch°ng quy Ęnh vÁ quyÁn tĩ do tín ng°áng, tôn giáo c¸a tŌ chÉc, cá nhân có tín ng°áng, tôn giáo, bao gŌm cĚ ng°Ýi ViÇt Nam, ng°Ýi n°Úc ngoài c° trú hăp pháp ĩ ViÇt Nam và nhĩng ng°Ýi bĚ h;ĩn ch;ĩ quyÁn công dân. ây là mÚt trong nhĩng iÁm mŪi c¸a Lu-t so vŪi Pháp IÇnh, Lu-t ĩ cả thÁ hóa quy Ęnh t;ĩ iÁu 24 Hi;ĩn pháp 2013 vÁ

quyền tín đồ Phật giáo, tôn giáo của mình thay vì của công dân như quy định Hiến pháp 1992. Mục đích của việc này là để quy định quyền tín đồ Phật giáo, tôn giáo khác quy định như sau:

- Các Phật tử có quyền tín đồ Phật giáo, tôn giáo, theo hoặc không theo một tôn giáo nào.

- Các Phật tử có quyền bày tỏ niềm tin tín đồ Phật giáo, tôn giáo; thực hành lễ nghi tín đồ Phật giáo, tôn giáo; tham gia lễ hội; hức t-p và thực hành giáo lý, giáo luật tôn giáo.

- Các Phật tử có quyền vào tu tại các chùa tôn giáo, hức t-p tại các chùa tôn giáo, lập bổn đạo của tổ chức tôn giáo. Các Phật tử có thể thành niên khi vào tu tại các chùa tôn giáo, hức t-p tại các chùa tôn giáo khác. Cha, mẹ hoặc người giám hộ đồng ý.

- Các chùa, các cơ sở tôn giáo, nhà tu hành có quyền thực hiện lễ nghi tôn giáo, giảng dạy, truyền dạy tại các chùa tôn giáo hoặc các địa phương khác.

- Các Phật tử bình đẳng, các Phật tử bình đẳng theo quy định của pháp luật và thi hành bình đẳng, bình đẳng; các Phật tử không phân biệt tôn giáo; các Phật tử bình đẳng hành vi tôn giáo vào trong tôn giáo đạo, các Phật tử bình đẳng các Phật tử bình đẳng có quyền tín đồ Phật giáo, tôn giáo, tôn giáo.

- Các Phật tử ngoài nước trú tại Việt Nam có quyền:

Sinh hoạt tôn giáo, tham gia hoạt động tín đồ Phật giáo, hoạt động tôn giáo; Tín đồ Phật giáo địa phương sinh hoạt tôn giáo t-p trung; Các Phật tử có thể, các cơ sở tôn giáo, nhà tu hành là các Phật tử Việt Nam thực hiện lễ nghi tôn giáo, giảng dạy; Các Phật tử có thể, nhà tu hành là các Phật tử ngoài nước vào tu tại các chùa tôn giáo, hức t-p tại các chùa tôn giáo, lập bổn đạo của tôn giáo của tổ chức tôn giáo ở Việt Nam; Mang theo xuất bản phật giáo, đồ dùng tôn giáo cần thiết và nhu cầu sinh hoạt tôn giáo theo quy định của pháp luật Việt Nam. Các chùa, nhà tu hành là các Phật tử ngoài nước trú tại Việt Nam khác giảng dạy tại các chùa tôn giáo hoặc các địa phương khác ở Việt Nam.

Ngoài những quy định mang tính nguyên tắc về quyền tín đồ Phật giáo, tôn giáo như trên, Luật còn quy định cả về việc ủng hộ tín đồ Phật giáo, hoạt động tôn giáo của tổ chức cá nhân, và pháp nhân của tổ chức tôn giáo, và quyền tham gia các hoạt động xã hội, các hoạt động văn hóa tinh thần của người dân Việt Nam. Các Phật tử không chỉ cho những Phật tử có thể có tổ chức tôn giáo mà còn bảo đảm cho tín đồ các tôn giáo ở những nơi có thể có tổ chức tôn giáo thực hiện. Các quy định của Luật Bảo hộ và tôn giáo của các Phật tử quan nhà nước, Mặt trận và các tổ chức thành viên trong các tôn giáo và bảo hộ quyền tín đồ Phật giáo, tôn giáo.

Trên 39 năm, kể từ ngày quy định của Hội đồng Chính phủ và Mục đích chính sách Bảo hộ tôn giáo ban hành ngày 11/11/1977 cho đến Luật Tín đồ Phật giáo, tôn giáo khác Quốc hội khóa XIV thông qua ngày 18/11/2016, Nhà nước CHXHCN Việt Nam luôn thực hiện nhất quán nguyên tắc tín đồ Phật giáo, tôn giáo toàn diện và chính phủ Việt Nam dân chủ cộng hòa tuyên bố từ ngày thành lập nước tháng 9/1945. Các văn bản quy phạm pháp luật dù là ban hành bằng hình thức nào, trong hoàn cảnh lịch sử nào cũng đều nhằm bảo hộ tôn giáo hoàn thiện pháp luật trong các chùa, các Phật tử tín đồ Phật giáo, tôn giáo của công dân, mục đích trong những quy định của pháp luật con người.

Luật Tín đồ Phật giáo, tôn giáo sẽ có hiệu lực thi hành sau khi được Quốc hội thông qua và trong quá trình thực hiện các quy định của pháp luật, các Phật tử địa phương hoàn thiện pháp luật và tín đồ Phật giáo, tôn giáo, thực hiện ủng hộ nguyên tắc Hiến pháp: Nhà nước tôn trọng và bảo hộ quyền tín đồ Phật giáo, tôn giáo!

Nguồn: Ban Tôn giáo Chính phủ